

Szkoły strukturalizmu cz. 2.: dystrybucjonizm

Anna Kozłowska

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Potrzeba opisu wymierających języków rdzennych mieszkańców Ameryki Północnej.

Dwa nurty lingwistyki:

- nurt etnolingwistyczny z EDWARDEM SAPIREM i BENJAMINEM L. WHORFEM
- strukturaliści.

Leonard Bloomfield – prekursor amerykańskiego strukturalizmu

LEONARD BLOOMFIELD

- połączenie określonych dźwięków z określonym znaczeniem jako obiekt lingwistyki
- problem znaczeń dystynktywnych: istotne są te cechy dźwięków, z którymi związana jest różnica znaczeniowa
- BEHAVIORYSTYCZNE ujęcie języka
- osiągnięcia: koncepcja znaku, klasyfikacja jednostek (morfemów, konstrukcji składniowych), pojęcie SKŁADNIKA BEZPOŚREDNIEGO i TERMINALNEGO, koncepcja SUBSTYTUCJI

Leonard Bloomfield – prekursor amerykańskiego strukturalizmu

LEONARD BLOOMFIELD

- połączenie określonych dźwięków z określonym znaczeniem jako obiekt lingwistyki
- problem znaczeń dystynktywnych: istotne są te cechy dźwięków, z którymi związana jest różnica znaczeniowa
- BEHAVIORYSTYCZNE ujęcie języka
- osiągnięcia: koncepcja znaku, klasyfikacja jednostek (morfemów, konstrukcji składniowych), pojęcie SKŁADNIKA BEZPOŚREDNIEGO i TERMINALNEGO, koncepcja SUBSTYTUCJI

Leonard Bloomfield – prekursor amerykańskiego strukturalizmu

LEONARD BLOOMFIELD

- połączenie określonych dźwięków z określonym znaczeniem jako obiekt lingwistyki
- problem znaczeń dystynktywnych: istotne są te cechy dźwięków, z którymi związana jest różnica znaczeniowa
- BEHAVIORYSTYCZNE ujęcie języka
- osiągnięcia: koncepcja znaku, klasyfikacja jednostek (morfemów, konstrukcji składniowych), pojęcie SKŁADNIKA BEZPOŚREDNIEGO i TERMINALNEGO, koncepcja SUBSTYTUCJI

Leonard Bloomfield – prekursor amerykańskiego strukturalizmu

LEONARD BLOOMFIELD

- połączenie określonych dźwięków z określonym znaczeniem jako obiekt lingwistyki
- problem znaczeń dystynktywnych: istotne są te cechy dźwięków, z którymi związana jest różnica znaczeniowa
- BEHAVIORYSTYCZNE ujęcie języka
- osiągnięcia: koncepcja znaku, klasyfikacja jednostek (morfemów, konstrukcji składniowych), pojęcie SKŁADNIKA BEZPOŚREDNIEGO i TERMINALNEGO, koncepcja SUBSTYTUCJI

Leonard Bloomfield – prekursor amerykańskiego strukturalizmu

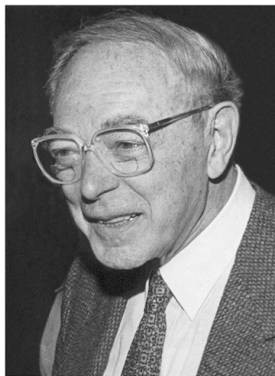
LEONARD BLOOMFIELD

- połączenie określonych dźwięków z określonym znaczeniem jako obiekt lingwistyki
- problem znaczeń dystynktywnych: istotne są te cechy dźwięków, z którymi związana jest różnica znaczeniowa
- BEHAVIORYSTYCZNE ujęcie języka
- osiągnięcia: koncepcja znaku, klasyfikacja jednostek (morfemów, konstrukcji składniowych), pojęcie SKŁADNIKA BEZPOŚREDNIEGO i TERMINALNEGO, koncepcja SUBSTYTUCJI

Charles F. Hockett

CHARLES HOCKETT

Zellig S. Harris

ZELIG HARRIS

Deskrytywizm jako „zbiór instrukcji opisu”, „przepis na opis”, technika zbierania i opracowywania „surowych” danych tekstowych.

Postawa deszyfracyjna – postulat uzyskania opisu kodu na podstawie analizy tekstu (dopuszczalny niewielki udział informatora).

„Cała lista procedur opisanych w dalszych rozdziałach, która ma się zaczynać od surowych danych tekstowych, a kończyć opisem budowy gramatycznej, jest właściwie dwukrotnym zastosowaniem dwu głównych zabiegów: ustalenia elementów i określenia dystrybucji tych elementów wobec siebie.”
(Zellig Harris)

- SEGMENTACJA – analiza na SKŁADNIKI BEZPOŚREDNIE, aż do uzyskania SKŁADNIKÓW TERMINALNYCH, czyli minimalnych jednostek samodzielnych dystrybucyjnie.
- SUBSTYTUCJA, która prowadzi do ustalenia DYSTRYBUCJI, czyli zakresu występowania.

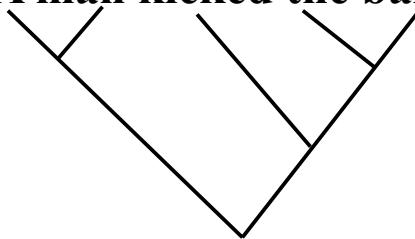
„Cała lista procedur opisanych w dalszych rozdziałach, która ma się zaczynać od surowych danych tekstowych, a kończyć opisem budowy gramatycznej, jest właściwie dwukrotnym zastosowaniem dwu głównych zabiegów: ustalenia elementów i określenia dystrybucji tych elementów wobec siebie.”
(Zellig Harris)

- SEGMENTACJA – analiza na SKŁADNIKI BEZPOŚREDNIE, aż do uzyskania SKŁADNIKÓW TERMINALNYCH, czyli minimalnych jednostek samodzielnych dystrybucyjnie.
- SUBSTYTUCJA, która prowadzi do ustalenia DYSTRYBUCJI, czyli zakresu występowania.

„Cała lista procedur opisanych w dalszych rozdziałach, która ma się zaczynać od surowych danych tekstowych, a kończyć opisem budowy gramatycznej, jest właściwie dwukrotnym zastosowaniem dwu głównych zabiegów: ustalenia elementów i określenia dystrybucji tych elementów wobec siebie.”
(Zellig Harris)

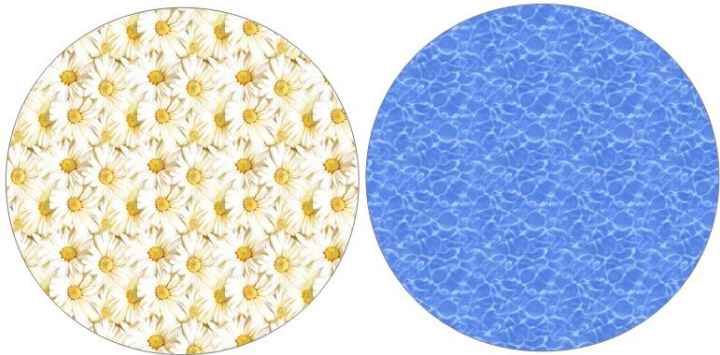
- SEGMENTACJA – analiza na SKŁADNIKI BEZPOŚREDNIE, aż do uzyskania SKŁADNIKÓW TERMINALNYCH, czyli minimalnych jednostek samodzielnych dystrybucyjnie.
- SUBSTYTUCJA, która prowadzi do ustalenia DYSTRYBUCJI, czyli zakresu występowania.

A man kicked the ball.

Segmentację należy kontynuować na kolejnych poziomach języka: morfologicznym i fonologicznym.

Typy dystrybucji cz. 1. – dystrybucja komplementarna

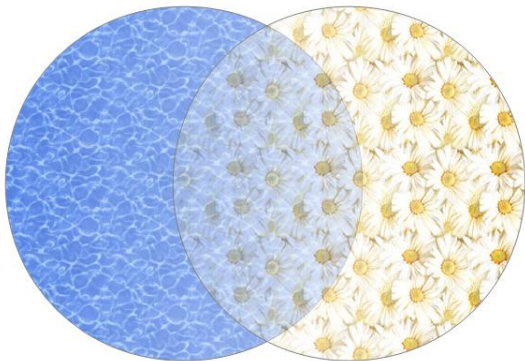

DYSTRYBUCJA KOMPLEMENTARNA

[ŋ] : [ŋ]

DYSTRYBUCJA SWOBODNA
 $[r] : [R]$

DYSTRYBUCJA KONTRASTOWA

[k] : [g]

„Głównym celem badawczym językoznawstwa deskryptywnego i jedyną relacją, którą będziemy uznawać za istotną [. . .], jest dystrybucja, czyli rozmieszczenie w ciągu mownym pewnych części i cech w stosunku do innych.” (Zellig Harris)

- Ustalenie dystrybucji oraz wartości wyodrębnionych elementów (czyli odpowiedź na pytanie o możliwości ich substytucji) prowadzi do uzyskania inwentarza jednostek języka.
- Jednostki języka rozumiane jako klasy dystrybucyjnie równoważnych elementów, wyprowadzalnych z tekstu.

„Głównym celem badawczym językoznawstwa deskryptywnego i jedyną relacją, którą będziemy uznawać za istotną [. . .], jest dystrybucja, czyli rozmieszczenie w ciągu mownym pewnych części i cech w stosunku do innych.” (Zellig Harris)

- Ustalenie dystrybucji oraz wartości wyodrębnionych elementów (czyli odpowiedź na pytanie o możliwości ich substytucji) prowadzi do uzyskania inwentarza jednostek języka.
- Jednostki języka rozumiane jako klasy dystrybucyjnie równoważnych elementów, wyprowadzalnych z tekstu.

„Głównym celem badawczym językoznawstwa deskryptywnego i jedyną relacją, którą będziemy uznawać za istotną [...], jest dystrybucja, czyli rozmieszczenie w ciągu mownym pewnych części i cech w stosunku do innych.” (Zellig Harris)

- Ustalenie dystrybucji oraz wartości wyodrębnionych elementów (czyli odpowiedź na pytanie o możliwości ich substytucji) prowadzi do uzyskania inwentarza jednostek języka.
- Jednostki języka rozumiane jako klasy dystrybucyjnie równoważnych elementów, wyprowadzalnych z tekstu.

1. Korpus.

2. Informator.

- *Czy tak można powiedzieć w twoim języku?*
- *Czy X znaczy to samo co Y?*
- **Jak powiedzieć X w twoim języku?*

Główne osiągnięcia dystrybucjonistów

- zasady analizy fonologicznej, morfologicznej i syntaktycznej
- technika ustalania dystrybucji
- klasyfikacja morfemów (nieciągłe, złączone, zerowe / swobodne, związane) i struktur składniowych
- początki fonotaktyki i morfotaktyki
- algorytmizacja i obiektywizacja opisu języka

- zasady analizy fonologicznej, morfologicznej i syntaktycznej
- technika ustalania dystrybucji
- klasyfikacja morfemów (nieciągłe, złączone, zerowe / swobodne, związane) i struktur składniowych
- początki fonotaktyki i morfotaktyki
- algorytmizacja i obiektywizacja opisu języka

- zasady analizy fonologicznej, morfologicznej i syntaktycznej
- technika ustalania dystrybucji
- klasyfikacja morfemów (nieciągłe, złączone, zerowe / swobodne, związane) i struktur składniowych
- początki fonotaktyki i morfotaktyki
- algorytmizacja i obiektywizacja opisu języka

- zasady analizy fonologicznej, morfologicznej i syntaktycznej
- technika ustalania dystrybucji
- klasyfikacja morfemów (nieciągłe, złączone, zerowe / swobodne, związane) i struktur składniowych
- początki fonotaktyki i morfotaktyki
- algorytmizacja i obiektywizacja opisu języka

- zasady analizy fonologicznej, morfologicznej i syntaktycznej
- technika ustalania dystrybucji
- klasyfikacja morfemów (nieciągłe, złączone, zerowe / swobodne, związane) i struktur składniowych
- początki fonotaktyki i morfotaktyki
- algorytmizacja i obiektywizacja opisu języka

- zasady analizy fonologicznej, morfologicznej i syntaktycznej
- technika ustalania dystrybucji
- klasyfikacja morfemów (nieciągłe, złączone, zerowe / swobodne, związane) i struktur składniowych
- początki fonotaktyki i morfotaktyki
- algorytmizacja i obiektywizacja opisu języka

Dziękuję za uwagę :)

Temat następnego wykładu:
SZKOŁY STRUKTURALIZMU CZ. 3.:
GLOSSEMATYKA.
Zapraszam!